

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه‌ای

عنوان:

بررسی خصوصیات دموگرافیک بیماران هپاتیت C در بیمارستان آموزشی درمانی

حضرت امام خمینی (س) شهرستان اردبیل ۱۳۹۹-۱۳۹۸

نگارش:

پویان پناهی

استاد راهنما:

دکتر عبدا... مهدوی

استاد مشاور:

دکتر رسول نعمتی

تابستان ۱۴۰۰

شماره پایان‌نامه: ۰۶۴

بسمه تعالی

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب **پویان حق شناس** دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که:

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمایی و مشاوره دکتر عبدا... مهدوی و دکتر رسول نعمتی بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مآخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.

- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.

- این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات وی ا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.

- کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.

- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضا و تاریخ

- بدینوسیله اصل وصحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر عبدا... مهدوی

استاد راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

تقدیم به

پدر و مادرم، این دو تکیه گاه بزرگ زندگیم، که هر چه دارم مدیون بهراری و زحمات بی دریغ آنهاست

به پاس فداکاری ها، مهربانی ها و دل نگرانی هایشان

برادرم، همسر مهربان زندگیم، قلم لبریز از عشق به توست و خوشبختی منهای آرزویم.

امروز

عزیزترین یادگار هفت سال زندگیم

پیشکش صبوری هایشان

پاس‌گذاری

از استاد عزیزم جناب آقای دکتر عبدا... مهدوی به خاطر زحمت‌های فراوان و راه‌نمایی‌هایی که در این مدت داشته‌اند پاس‌گذاری می‌کنم.

از استاد بزرگوارم جناب آقای رسول نعمتی که بعنوان استاد مشاور مرا راهنمایی نمودند شکر کنم.

از همه اساتید فرزانه و فرهیخته‌ای که در راه کسب علم و معرفت مرا یاری نمودند کمال تقدیر و تشکر را دارم.

و در آخر برای تمام بیمارانی که در این مسیر سخت و طاقت‌فرسای پزشکی بایماری‌شان زمینه‌یادگیری مرا فراهم کردند آرزوی سلامتی داشته‌ و از همه آنها پاس‌گذاری می‌کنم.

اما کلام آخر:

خداوند

تو را به خاطر همه‌ی خوبی‌ها و مهربانی‌ها شکر می‌کنم

ای مهربانترین مهربانان...

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول: مقدمه	
۳	۱-۱ مقدمه، اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق.....
۴	۱-۲ اهداف پژوهش.....
۴	۱-۲-۱ هدف کلی.....
۴	۱-۲-۲ اهداف اختصاصی.....
۵	۱-۲-۳ اهداف کاربردی.....
۵	۱-۳ سوالات مطالعه.....
۶	۱-۴ تعرف واژه‌ها.....
فصل دوم: بررسی متون	
۹	۲-۱ مبانی نظری.....
۹	۲-۱-۱ کلیات.....
۹	۲-۱-۲ بافت شناسی کبد.....
۱۵	۲-۱-۳ فیزیولوژی کبد.....
۱۷	۲-۱-۴ پاتولوژی.....
۲۵	۲-۲ بررسی متون.....
فصل سوم: مواد و روش کار	
۳۲	۳-۱ نوع مطالعه.....
۳۲	۳-۲ جامعه آماری و روش نمونه‌گیری.....
۳۳	۳-۳ روش تجزیه و تحلیل آماری.....
۳۳	۳-۴ ملاحظات اخلاقی.....
۳۴	۳-۸ جدول متغیرهای مطالعه.....
فصل چهارم: یافته‌ها	

- ۴-۱-۱ میزان شیوع هیپاتیت C در بیماران مراجعه کننده به درمانگاه گوارش..... ۳۳
- ۴-۱-۲ بررسی خصوصیات دموگرافیک بیماران مورد مطالعه بر حسب سن..... ۳۳
- ۴-۱-۳ بررسی خصوصیات دموگرافیک بیماران مورد مطالعه بر حسب جنس..... ۳۴
- ۴-۱-۴ بررسی خصوصیات دموگرافیک بیماران مورد مطالعه بر حسب محل زندگی..... ۳۴
- ۴-۱-۵ خصوصیات دموگرافیک بیماران مورد مطالعه بر حسب شغل..... ۳۵

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- ۵-۱ بحث..... ۴۰
- ۵-۲ محدودیت های مطالعه..... ۴۵
- ۵-۳ نتیجه گیری..... ۴۶
- ۵-۴ پیشنهادات..... ۴۷
- منابع..... ۴۸

عنوان..... صفحه

جدول ۴-۱ میزان شیوع هیپاتیت C در بیماران مراجعه کننده به درمانگاه گوارش ۳۶

جدول ۴-۲ بررسی خصوصیات دموگرافیک بیماران مورد مطالعه بر حسب سن ۳۶

جدول ۴-۱ بررسی خصوصیات دموگرافیک بیماران مورد مطالعه بر حسب محل زندگی ۳۷

جدول ۴-۵ بررسی فراوانی افراد براساس شغل ۳۸

فهرست اشکال و نمودارها

عنوان..... صفحه

نمودار ۱-۴ نمودار توزیع جنسیتی افراد مورد مطالعه..... ۳۷

DAA: Direct-Acting Antivirals

HAV: Hepatitis A virus

HBV: hepatitis B virus

HCC: Hepatocellular carcinoma

HCV: hepatitis C virus

HIV: human immunodeficiency virus

NASH: Non-alcoholic steatohepatitis

RER: Rough Endoplasmic Reticulum

SER: Smooth Endoplasmic Reticulum

SVR: Sustained Virological Response

WHO: World Health Organization

بررسی خصوصیات دموگرافیک بیماران هپاتیت C در بیمارستان آموزشی درمانی امام خمینی^(س) شهرستان اردبیل ۱۳۹۸-۱۳۹۹

چکیده

زمینه: ویروس هپاتیت C (HCV) و عوارض و مرگ و میر مرتبط با آن به عنوان یک بار سنگین بر روی سیستم‌های بهداشتی در سرتاسر جهان بشمار می‌رود. در حالی که هپاتیت ویروسی هفتمین علت اصلی مرگ و میر در سطح جهان است، پنجمین علت اصلی مرگ در خاورمیانه و آفریقای شمالی است که عمدتاً به دلیل HCV است. به همین خاطر لازم است خصوصیات دموگرافیک و اپیدمیولوژیک HCV در کشورهای خاورمیانه و آفریقای شمالی، به طور عمیق مورد بررسی قرار گیرد.

هدف: اخیراً حذف هپاتیت C (HCV) به عنوان یک مشکل بهداشت جهانی تا سال ۲۰۳۰، به عنوان یک هدف توسط سازمان بهداشت جهانی (WHO) تعیین شده است. این مطالعه با هدف بررسی دموگرافیک HCV و تعیین ریسک فاکتورهای آن با هدف انجام مداخلات پیشگیری از عفونت و اقدامات مناسب درمانی صرفه جویانه در برابر HCV، در افراد پرخطر مبتلا به هپاتیت C در اردبیل انجام شد.

مواد و روش کار: پژوهش حاضر مطالعه ای توصیفی - مقطعی است، کلیه بیمارانی (۲۹ بیمار) که به درمانگاه گوارش بیمارستان آموزشی درمانی حضرت امام خمینی^(س) طی سالیان ۱۳۹۸ - ۱۳۹۹ مراجعه کرده و طی بررسی‌های انجام شده، بیماری‌های التهابی کبدی برای ایشان نهایی تشخیص داده شده است، مورد مطالعه قرار گرفتند. داده‌های دموگرافیک، ویژگی‌های اپیدمیولوژیک و یافته‌های بالینی بیماران ثبت شده وارد نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ شده و با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و آزمون‌های آماری Chi-square و Test T، بترتیب برای مقایسه متغیرهای کیفی، کمی آنالیز شد.

یافته‌ها: شیوع بیماری هپاتیت C در افراد مورد بررسی معادل با ۳٪ می‌باشد. میانگین سنی افراد مورد مطالعه ۴۱/۶ سال بود. جنسیت ۷۵/۸۷٪ از افراد را مردان و بقیه را زنان تشکیل می‌دادند. ۶۹٪ از افراد مورد مطالعه شهری و ۳۱٪ ساکن روستا بودند. ۴۸/۲۸٪ از افراد مورد مطالعه دارای شغل آزاد (کاسب، کشاورز، امور ساختمانی، و ...) ۳۱/۰۴٪ از آنان کارمند بوده و ۲۰/۶۸٪ از افراد مورد مطالعه خانه‌دار بودند. بر اساس این مطالعه سن بالا و جنسیت مذکر از ریسک فاکتورهای مهم، ابتلا به این بیماری می‌تواند مطرح باشد.

بحث: به علت نبود واکسن مناسب و موثر برای پیشگیری و همچنین درمان ناکامل بیماری عفونت HCV، نیاز به تلاش مجددانه جهت اجرای اقدامات اساسی پیشگیرانه در جامعه و به ویژه مراکز مراقبت سلامت و سایر مراکز مرتبط ضروری است.

کلمات کلیدی: دموگرافیک، شیوع، بیماری التهابی کبدی، هپاتیت C